



Bryssel 30.4.2020
COM(2020) 200 final

Ehdotus

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON PÄÄTÖS

**Euroopan unionin solidaarisuusrahaston varojen käyttöönotosta Portugalin, Espanjan,
Italian ja Itävallan avustamiseksi**

PERUSTELUT

1. EHDOTUKSEN TAUSTA

• Ehdotuksen perustelut ja tavoitteet

Tämä päätös koskee varojen käyttöön ottamista Euroopan unionin solidaarisuusrahastosta (EUSR) neuvoston asetuksen (EY) N:o 2012/2002, jäljempänä 'asetus', mukaisesti. Käyttöön otettavalla 278 993 814 euron määrällä on tarkoitus tukea Portugalia, Espanjaa, Italiaa ja Itävaltaa kyseisissä maissa vuonna 2019 tapahtuneiden luonnonkatastrofien jälkeen. Tämän varojen käyttöönottoa koskevan päätöksen ohella annetaan lisätalousarvioesitys (LTE) nro 4/2020¹, jossa esitetään tarvittavien määrärahojen ottamista vuoden 2020 yleiseen talousarvioon maksusitoumus- ja maksumäärärahoina.

2.1 Portugali – hirmumyrsky Lorenzo Azoreilla lokakuussa 2019

Hirmumyrsky Lorenzo oli itäisin ja lähimpänä Eurooppaa koskaan rekisteröity trooppinen sykloni Atlantilla. Syyskuun lopulla se kehittyi trooppisesta aallosta luokan 5 hurrikaaniksi. Koilliseen liikkuva hirmumyrsky Lorenzo kulki Azorien halki 2. lokakuuta 2019. Se aiheutti vakavaa vahinkoa julkiselle ja yksityiselle infrastruktuurille ja vaikutti ihmisten, yritysten ja instituutioiden jokapäiväiseen elämään.

- (1) Portugali haki EUSR:stä tukea 8. marraskuuta 2019 eli 12 viikon määräajan kuluessa siitä, kun ensimmäiset vahingot oli todettu 2. lokakuuta 2019. Hakemus koskee yhtä NUTS 2 -tason aluetta (Região Autónoma dos Açores) ja asetuksen 2 artiklan 3 kohdassa tarkoitettua 'alueellista katastrofia'.
- (2) Kyseessä on luonnonkatastrofi, joka kuuluu EUSR:n soveltamisalaan.
- (3) Portugalin viranomaiset arvioivat katastrofista aiheutuneiden välittömien vahinkojen kokonaismääräksi 328,5 miljoonaa euroa. Hakemus esitettiin asetuksen 2 artiklan 3 kohdassa olevien alueellista luonnonkatastrofia koskevien kriteerien nojalla. Kyseisessä kohdassa alueelliseksi katastrofiksi määritellään sellainen luonnonkatastrofi, jonka seurauksena tukikelpoisen valtion NUTS 2 -tason alueella syntyy välittömiä vahinkoja, joiden kustannukset ovat yli 1,5 prosenttia alueen bruttokansantuotteesta (BKT). Syrjäisimmillä alueilla, joihin Azorit kuuluvat, kynnysarvo on 1 prosentti alueen BKT:stä. Välittömien vahinkojen ilmoitettu määrä on 8,4 prosenttia alueen BKT:stä (3 927 miljoonaa euroa vuoden 2016 tietojen perusteella) ja ylittää näin ollen 1 prosentin kynnysarvon. Portugalille voidaan näin ollen myöntää sen hakemuksen perusteella rahoitusta EUSR:stä.
- (4) Rahastosta myönnettävä rahoitusosuus lasketaan välittömien vahinkojen kokonaismäärän perusteella. Rahoitusta saa käyttää ainoastaan asetuksen 3 artiklassa määriteltujen ensisijaisten hätä- ja pelastustoimien toteuttamiseen.
- (5) Hakemuksessaan Portugali pyysi asetuksen 4 a artiklassa tarkoitettua ennakkomaksua. Komissio antoi 11. joulukuuta 2019 täytäntöönpanopäätöksen C(2019) 9067, jonka nojalla Portugalille maksettiin 821 270 euron ennakkomaksu eli 10 prosenttia rahastosta odotetusta rahoituksesta.
- (6) Portugalin viranomaiset kuvasivat hakemuksessaan katastrofin luonnetta ja vaikutuksia. Azorien alueen palo- ja pelastuspalvelu valmistautui hirmumyrskyn saapumiseen 26. syyskuuta alkaen. Suurimmat vahingot aiheutuivat alueille, jotka altistuvat erityisen paljon tuulelle ja aalloille. Näitä olivat ennen kaikkea satamat.

¹ COM(2020) 190, 30.4.2020.

Myös vesi-, energia- ja viestintäverkkojen toiminnassa oli katkoksia. Teitä, lentoasemia, kouluja, sairaaloita ja muuta julkista omaisuutta vaurioitui. Tämän seurauksena yksityishenkilöt, yritykset, kalastus, maatalous ja matkailu kärsivät tappioita. Rannikkoalueiden suojainfrastruktuuriin kohdistuneiden vakavien vahinkojen vuoksi väestö altistui suuremmille riskeille.

- (7) Portugali arvioi asetuksen 3 artiklan 2 kohdassa tarkoitettujen tukikelpoisten hätä- ja pelastustoimien kustannuksiksi 279,3 miljoonaa euroa ja esitti kustannuksista toimityyppien mukaisesti jaotellun yhteenvedon. Valtaosa tukikelpoisista kustannuksista (lähes 270 miljoonaa euroa) liittyy liikenneinfrastruktuuriin ja erityisesti satamien kunnostamisesta aiheutuviin kustannuksiin.
- (8) Portugalin viranomaiset ilmoittivat, että tukikelpoisten vahinkojen vakuutusturvan piiriin kuulumisesta ei ollut vielä saatavilla tietoja.
- (9) Katastrofialue on Euroopan rakenne- ja investointirahastoista (ERI-rahastot) vuosiksi 2014–2020 annettujen säännösten mukainen ”vähemmän kehittynyt alue”. Portugalin viranomaiset ovat ilmoittaneet komissiolle, etteivät ne aio suunnata uudelleen ERI-rahasto-ohjelmien rahoitusta korjaustoimenpiteisiin.
- (10) Katastrofiriskin ehkäisyä ja hallintaa koskevan unionin lainsäädännön täytäntöönpanon osalta ei tällä hetkellä ole vireillä rikkomisesta johtuvia menettelyjä. Portugalin hakemuksessa kuvataan lyhyesti, että Euroopan rannikkoalueiden yhdenmetyt käytön ja hoidon strategiaa koskevista yleisistä periaatteista ja vaihtoehtoista annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston suositus 2002/413/EY toimii ohjenuorana rannikkoalueiden hoidolle ja suojelutoimien määrittelylle Azoreilla. Tulvariskien arvioinnista ja hallinnasta annetun direktiivin 2007/60/EY täytäntöönpano on parhaillaan käynnissä.

2.2 Espanja – tulvat Valencian, Murcian, Kastilia-La Manchán ja Andalusian alueilla syyskuussa 2019

Harvinainen meteorologinen ilmiö, jota kuvailtiin paikalliseksi suuren korkeuden matalapaineeksi (Depresión Aislada en Niveles Altos, DANA), vaikutti Iberian niemimaan kaakkoisosassa 9. syyskuuta 2019. Ilmiölle ovat tyypillistä tulviin johtavat äärimmäiset sateet, jotka huipentuivat 12.–16. syyskuuta ja vaurioittivat erittäin vakavasti laajoja alueita Valenciassa, Murciassa, Kastilia-La Manchassa ja Andalusissa.

- (1) Espanja haki EUSR:stä myönnettävää tukea 28. marraskuuta 2019 eli 12 viikon määräajan kuluessa siitä, kun ensimmäiset vahingot oli todettu 9. syyskuuta 2019. Hakemus koskee neljää Espanjan NUTS 2 -tason aluetta (Comunidad Valenciana, Región de Murcia, Castilla-La Mancha ja Andalucía) ja asetuksen 2 artiklan 3 kohdassa tarkoitettua ’alueellista katastrofia’. Komissio pyysi lisätietoja hakemuksen täydentämiseksi, ja niitä toimitettiin 18. joulukuuta 2019 ja 29. tammikuuta 2020.
- (2) Kyseessä on luonnonkatastrofi, joka kuuluu EUSR:n soveltamisalaan.
- (3) Espanjan viranomaiset arvioivat katastrofista aiheutuneiden välittömien vahinkojen kokonaismääräksi 2 269,7 miljoonaa euroa. Hakemus esitettiin asetuksen 2 artiklan 3 kohdassa olevien alueellista luonnonkatastrofia koskevien kriteerien nojalla. Kyseisessä kohdassa alueelliseksi katastrofiksi määritellään sellainen luonnonkatastrofi, jonka seurauksena tukikelpoisen valtion NUTS 2 -tason alueella syntyy välittömiä vahinkoja, joiden kustannukset ovat yli 1,5 prosenttia alueen BKT:stä. Koska katastrofi koskee useita alueita, sovelletaan keskimääräistä BKT:tä

painotettuna kunkin alueen vahinkojen osuudella. Näin ollen Espanjan ilmoittama vahinkojen määrä on 2,65 prosenttia painotetusta alueellisesta BKT:stä.

- (4) Rahastosta myönnettävä rahoitusosuus lasketaan välittömien vahinkojen kokonaismäärän perusteella. Rahoitusta saa käyttää ainoastaan asetuksen 3 artiklassa määriteltujen ensisijaisten hätä- ja pelastustoimien toteuttamiseen.
- (5) Hakemuksessaan Espanja pyysi asetuksen 4 a artiklassa tarkoitettua ennakkomaksua. Komissio antoi 13. helmikuuta 2020 täytäntöönpanopäätöksen C(2020) 905, jonka nojalla Espanjalle maksettiin 5 674 336 euron ennakkomaksu eli 10 prosenttia rahastosta odotetusta rahoituksesta.
- (6) Espanjan viranomaiset kuvasivat hakemuksessaan katastrofin luonnetta ja vaikutuksia. Äärimmäiset sademäärät olivat suurimmat viimeisten 140 vuoden aikana mitatuista ja johtivat vakaviin tulviin, joissa kuoli 8 ihmistä. Tuhansia ihmisiä oli evakuoitava kodeistaan ja sijoitettava hätämajoitukseen. DANA vaikutti vakavasti väestön elinoloihin kyseisillä alueilla ja aiheutti huomattavia fyysisiä vaurioita yksityiselle ja julkiselle omaisuudelle. Teitä, rautateitä ja lentoasemainfrastruktuuria vahingoittui ja palveluita jouduttiin keskeyttämään. Eroosio aiheutti vahinkoja vesijohtoverkoille, suojainfrastruktuurille ja ympäristölle. Myös rannat kärsivät eroosiosta ja rannikkoalueiden infrastruktuuri vaurioitui.
- (7) Espanja arvioi asetuksen 3 artiklan 2 kohdassa tarkoitettujen tukikelpoisten hätä- ja pelastustoimien kustannuksiksi 650,6 miljoonaa euroa ja esitti kustannuksista toimityyppien mukaisesti jaotellun yhteenvedon. Suurin osuus tukikelpoisista kustannuksista (yli 385 miljoonaa euroa) liittyy raivaustoimenpiteisiin. Toiseksi suurin osuus kustannuksista koskee infrastruktuurin korjaamista (247 miljoonaa euroa).
- (8) Espanjalle toimitettiin pyynnöstä Copernicus-ohjelman satelliittikuvia reagointitoimien tueksi.
- (9) Espanjan viranomaiset ovat vahvistaneet, että tukikelpoiset vahingot eivät kuulu vakuutusturvan piiriin.
- (10) Comunidad Valenciana on ERI-rahastoista vuosiksi 2014–2020 annettujen säännösten mukainen ”kehittyneempi alue”. Espanjan viranomaiset ovat ilmoittaneet komissiolle, etteivät ne aio suunnata uudelleen ERI-rahasto-ohjelmien rahoitusta korjaustoimenpiteisiin.
- (11) Katastrofiriskien ehkäisyä ja hallintaa koskevan unionin lainsäädännön täytäntöönpanon osalta Espanja ilmoitti, että se on saattanut EU:n tulvadirektiivin osaksi Espanjan lainsäädäntöä ja on juuri saanut ensimmäisen vaiheen päätökseen riskinarvioinnin ja riskikarttojen laatimisen myötä. Tuloksia tarkasteltiin toisessa vaiheessa. Kansallinen väestönsuojeluasioita käsittelevä neuvosto hyväksyi tarkastelun tulokset. Uusien suunnitelmien on määrä valmistua joulukuussa 2022. Lisäksi tulvariskien varalta on laadittu väestönsuojelusuunnitelmia sekä valtion tasolla että itsehallintoalueilla.

2.3 Italia – äärimmäiset sääolosuhteet syksyllä 2019

Vuonna 2019 lokakuun lopussa ja marraskuussa useimmat Italian alueista pohjoisesta etelään altistuivat joukolla toisiinsa liittyviä äärimmäisiä sääilmiöitä, jotka aiheuttivat tulvista ja maanvyörymistä johtuvia vakavia vahinkoja ja huipentuivat Venetsian tulvimiseen.

- (1) Italia haki EUSR:n rahoitustukea 10. tammikuuta 2020 eli 12 viikon määräajan kuluessa siitä, kun ensimmäiset vahingot oli todettu 20. lokakuuta 2019.
- (2) Kyseessä on luonnonkatastrofi, joka kuuluu EUSR:n soveltamisalaan.
- (3) Hakemus esitettiin asetuksen 2 artiklan 2 kohdassa säädetyn suurta luonnonkatastrofia koskevan kriteerin nojalla. Italian viranomaiset arvioivat katastrofista aiheutuneiden välittömien vahinkojen kokonaismääräksi 5 619,878 miljoonaa euroa (päivitetty määrä). Tämä määrä on yli 157 prosenttia Italiaan sovellettavasta EUSR:n varojen käyttöönoton kynnyksarvosta (yli 3 miljardin euron vahingot vuoden 2011 hintoina). Italialle voidaan näin ollen myöntää sen hakemuksen perusteella tukea EUSR:stä.
- (4) Italia ei pyytänyt ennakkomaksua.
- (5) Italian viranomaiset kuvasivat hakemuksessaan yksityiskohtaisesti äärimmäisten sääilmiöiden aiheuttamien tuhojen luonnetta ja laajuutta. Italian alueelle iskeneen katastrofin voimakkuus ja vaikutukset väestöön, talouteen ja ympäristöön vaihtelivat sijainnista riippuen. Kaiken kaikkiaan 17 aluetta kärsi vaurioita. Eniten vahinkoja aiheutui Veneton, Piemonten, Ligurian, Sisilian ja Emilia Romagnan alueille. Pelkästään Veneton alueen ja erityisesti Venetsian kaupungin vakavien tulvien aiheuttamien vaurioiden osuus oli lähes kolmannes kaikista vahingoista (1,8 miljardia euroa). Abruzzo, Basilicata, Calabria, Campania, Friuli-Venezia-Giulia, Lazio, Apulia, Toscana ja Bolzanon autonominen maakunta kärsivät vähemmän vaurioita. Kaikkein vähiten kärsivät Marche, Valle d'Aosta ja Trenton autonominen maakunta.

Katastrofi aiheutti erityisesti merkittäviä häiriöitä tieverkolle valtakunnallisella, alueellisella, maakuntien ja kuntien tasolla maanvyöryjen ja kaatuneiden puiden takia. Useat syrjäiset vuoristo- ja rannikkokunnat jäivät katastrofin takia erityksiin. Useimmilla alueilla jokiverkoston toiminta häiriintyi, vuorenrinteiden maamassat liikkuivat ja esiintyi maanvyörymiä ja tulvia. Koulujen ja muiden julkisten palvelujen toiminta keskeytyi. Tuulenpuuskat, joiden nopeus oli jopa 200 kilometriä tunnissa, aiheuttivat mittavia metsätuhoja (noin 8,5 miljoonaa kuutiometriä puuta tuhoutui). Tällä oli vakavia seurauksia metsiin liittyvälle taloudelle ja matkailulle. Veneton alueella vahinkoa aiheutui noin 130 suojelualueelle, jotka kuuluvat Natura 2000 -verkostoon. Vahinkoa kärsineiden maa-alueiden pinta-ala oli yli 414 000 hehtaaria. Lähes kaikilla alueilla ilmoitettiin tulvavahingoista julkisissa ja yksityisissä rakennuksissa. Maataloudelle aiheutui mittavia menetyksiä. Myös maatalouden rakenteet (kasvihuoneet ja koneet) kärsivät välittömiä vaurioita. Jätevedenkäsittelylaitokset tukkeutuivat, ja sähkö- ja kaasuverkkojen toiminta keskeytyi.

Veneton tulvat aiheuttivat valtavia vahinkoja julkiselle ja yksityiselle omaisuudelle, kaupalliselle, taloudelliselle ja teolliselle toiminnalle sekä palvelualalle. Venetsian kaupungista yli 85 prosenttia oli tulvaveden vallassa, kun vuorovesi nousi yli 187 cm:n korkeudelle merenpinnasta. *Aqua alta* -aallot aiheuttivat merkittäviä vahinkoja Venetsian historiallisen keskustan taide- ja kulttuuriperinnölle sekä lukemattomalle määrälle omaisuutta laguunin pääsaarilla. Näihin sisältyy artefaktien vahingoittumista ja huomattavia vahinkoja paperimuodossa olevalle omaisuudelle, kuten kirjoille, käsikirjoituksille ja arkistoille. Tulviminen aiheutti noin 75 kirkossa rakenteellisia vahinkoja sekä vaurioita kalustukselle ja laajalle arkistolle. Lisäksi Venetsian vesiliikennejärjestelmän lukuisat laiturirakenteet, lautat ja pikaveneet kärsivät vahinkoja. Myös sähkö- ja elektroniikkainfrastruktuuria vahingoitui.

Piemontessa katastrofi vaikutti yli 800 kuntaan. Liguriassa se aiheutti tulvia, vajoamia ja maanvyörymiä, jotka vahingoittivat erityisesti tiejärjestelmää. Sisiliassa se johti vakaviin häiriöihin palvelujen tarjonnassa ja taloudellisiin menetyksiin, jotka aiheutuivat maatalouden ja muun tuotannon keskeytymisestä. Emilia-Romagnan jokiverkoston tulviminen aiheutti rantaeroosiota, tulvia ja ojien ja kanaalien ylivuotoja, jotka vahingoittivat asuinalueita, tuotantolaitoksia, jokivarsien suojarakenteita ja hydraulisia laitteistoja. Myrskyt aiheuttivat huomattavia vahinkoja myös rannikoiden suojarakenteille, ja rannikkoa suojaava keinotekoinen dyyni tuhoutui lähes kokonaan. Mäkisillä ja vuoristoisilla alueilla tapahtui maaperän eroosiota ja maanvyörymiä, mikä aiheutti vakavia seurauksia tieverkolle.

- (6) Komission analyysin mukaan hakemuksen kattamalla ajanjaksolla esiintyneet sääilmiöt voidaan katsoa meteorologiselta ja hydrologiselta kannalta yhdeksi ainoaksi tapahtumaksi. Lisäksi Italian viranomaisten ilmoittamien vahinkojen maantieteellinen laajuus ja suuruusluokka vaikuttavat uskottavilta.
- (7) Italia arvioi asetuksen 3 artiklan 2 kohdassa tarkoitettujen tukikelpoisten hätä- ja pelastustoimien kustannuksiksi yli 1 110,1 miljoonaa euroa ja esitti kustannuksista toimityyppien mukaisesti jaotellun yhteenvedon. Suurin osuus tukikelpoista kustannuksista (yli 479 miljoonaa euroa) liittyy suojaavan infrastruktuurin kunnostamiseen ja kulttuuriperinnön suojeluun. Toiseksi suurin osuus kustannuksista koskee keskeisen infrastruktuurin kunnostusta (465 miljoonaa euroa).
- (8) Italian viranomaiset ovat vahvistaneet, että tukikelpoiset vahingot eivät kuulu vakuutusturvan piiriin.
- (9) Vahinkoa kärsineistä 17 alueesta viisi (Basilicata, Calabria, Campania, Apulia ja Sisilia) on ERI-rahastoista (2014–2020) annettujen säännösten mukaisesti ”vähemmän kehittyneitä alueita”, Abruzzo luokitellaan ”siirtymäalueeksi” ja muut alueet ovat ”kehittyneempiä alueita”. Italian viranomaiset eivät ilmoittaneet komissiolle, että ne aikoisivat suunnata uudelleen ERI-rahasto-ohjelmien rahoitusta korjaustoimenpiteisiin.
- (10) Italia ei pyytänyt unionin pelastuspalvelumekanismin käynnistämistä. Sen sijaan EU:n hätäavun koordinoitikeskukselle (ERCC) lähetettiin ilmoitus yhteisen hätäviestintä- ja tietojärjestelmän (CECIS) kautta.
- (11) Katastrofiriskin ehkäisyä ja hallintaa koskevan unionin lainsäädännön täytäntöönpanon osalta ei tällä hetkellä ole vireillä rikkomisesta johtuvia menettelyjä.

2.4 Itävalta – äärimmäiset sääolosuhteet marraskuussa 2019

Itävallan lounaisosat, erityisesti Kärnten ja Itä-Tiroli, kärsivät suurtulvista 11.–23. marraskuuta 2019. Ne aiheutuivat samoista sääoloista, jotka johtivat suurkatastrofiin Italiassa. Äärimmäiset sääolosuhteet aiheuttivat huomattavia vahinkoja keskeiselle julkiselle infrastruktuurille, yksityisasunnoille, liiketiloille ja metsille. Olosuhteet olivat hyvin samankaltaiset kuin vuotta aiemmin, joskin ne aiheuttivat vähemmän vahinkoa.

- (1) Itävalta haki EUSR:n rahoitustukea 29. tammikuuta 2020 eli 12 viikon määräajan kuluessa siitä, kun ensimmäiset vahingot oli todettu 11. marraskuuta 2019. Itävalta toimitti 9. maaliskuuta 2020 omasta aloitteestaan päivitettyt tiedot, joiden mukaan vahingot tuhoa kärsineillä alueilla olivat alunperin arvioitua hieman suuremmat.
- (2) Kyseessä on luonnonkatastrofi, joka kuuluu EUSR:n soveltamisalaan.
- (3) Itävallan viranomaiset arvioivat katastrofista aiheutuneiden välittömien vahinkojen kokonaismääräksi 93,2 miljoonaa euroa. Tämä määrä on selvästi alle Itävaltaan suurkatastrofien osalta vuonna 2020 sovellettavan kynnsarvon, joka on 2 307,9 miljoonaa euroa (eli 0,6 % Itävallan bruttokansantulosta). Se jää myös alle niin sanotun alueellisen katastrofin kynnsarvon. Tämä on 1,5 prosenttia alueellisesta BKT:stä, jota on painotettu ottaen huomioon vahinkojen osuus kyseessä olevilla alueilla. Katastrofi ei siten ole suuri luonnonkatastrofi eikä asetuksen mukainen alueellinen luonnonkatastrofi. Koska katastrofi oli kuitenkin seurausta samoista sääolosuhteista, jotka aiheuttivat Italiassa suurkatastrofin, Itävallan viranomaiset esittivät hakemuksensa asetuksen 2 artiklan 4 kohtaan sisältyvän niin sanotun viereistä tukikelpoista valtiota koskevan säännöksen nojalla. Tämän säännöksen mukaan EUSR:stä voidaan myöntää tukea sellaiselle tukikelpoiselle valtiolle, joka on kärsinyt tukikelpoisessa naapurivaltiossa tapahtuneesta suureksi luonnonkatastrofiksi luokitellusta katastrofista. Tämä edellytys täyttyy.
- (4) Itävallan viranomaiset eivät pyytäneet ennakkomaksua.
- (5) Itävallan viranomaiset antoivat yksityiskohtaisen kuvauksen katastrofin vaikutuksista. Suurimmat vahingot aiheutuivat Itävallan eteläisimmässä osavaltiossa Kärntenissä ja sen viereisessä Itä-Tirolin maakunnassa. Kumpikin näistä Alppien alueista rajoittuu Italiaan. Salzburgin ja Steiermarkin osavaltiot kärsivät vähäisiä vahinkoja. Rankkasateet aiheuttivat tulvia useilla vesiväylillä, mikä vahingoitti enimmäkseen liikenneinfrastruktuuria ja sulki teitä. Monet sillat vaurioituivat vakavasti. Poikkeukselliset lumisateet ja lumivyöryt pahensivat ongelmia ja aiheuttivat vahinkoja metsätaloudelle. Rautatieyhteyksissä oli katkoksia, yksityisiä ja julkisia rakennuksia joutui tulvavesien valtaan, asutusalueita joutui väliaikaisesti eristykseen ja sähkönjakelu keskeytyi.
- (6) Itävalta arvioi asetuksen 3 artiklan 2 kohdassa tarkoitettujen tukikelpoisten hätä- ja pelastustoimien kustannuksiksi 61,3 miljoonaa euroa ja esitti kustannuksista toimityyppien mukaisesti jaotellun yhteenvedon. Suurin osuus tukikelpoisista kustannuksista (yli 40 miljoonaa euroa) liittyy liikenneverkolle aiheutuneiden vahinkojen korvaamiseen. Maaperän eroosion torjuntatoimien osuus on noin 13 miljoonaa euroa.
- (7) Itävallan viranomaiset ovat vahvistaneet, että tukikelpoiset vahingot eivät kuulu vakuutusturvan piiriin.
- (8) Katastrofialueet ovat ERI-rahastoista 2014–2020 annetuissa säännöksissä tarkoitettuja ”kehittyneempiä alueita”. Itävallan viranomaiset ilmoittivat hakemuksessaan aikovansa käyttää Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahastosta rahoitetun Itävallan maaseudun kehittämisohjelman varoja uudistaakseen metsäalueita, joilla on suojaaava tehtävä.
- (9) Itävalta ei pyytänyt unionin pelastuspalvelumekanismiin käynnistämistä.
- (10) Katastrofiriskin ehkäisyä ja hallintaa koskevan unionin lainsäädännön täytäntöönpanon osalta ei tällä hetkellä ole vireillä rikkomisesta johtuvia menettelyjä.

2.5 Päätelmät

Edellä esitetyistä syistä katastrofit, joihin Portugali, Espanja, Italia ja Itävalta viittaavat hakemuksissaan, täyttävät asetuksessa säädetty edellytykset EUSR:n varojen käyttöönnotolle.

3. RAHOITUS EUSR:N VUODEN 2020 MÄÄRÄRAHOISTA

Vuosia 2014–2020 koskevan monivuotisen rahoituskehityksen vahvistamisesta 2 päivänä joulukuuta 2013 annetun neuvoston asetuksen (EU, Euratom) N:o 1311/2013², jäljempänä 'rahoituskehysasetus', ja erityisesti sen 10 artiklan nojalla EUSR:stä voidaan ottaa käyttöön varoja vuosittain enintään 500 000 000 euroa (vuoden 2011 hintoina). Talousarviota koskevasta kurinalaisuudesta, talousarvioyhteistyöstä ja moitteettomasta varainhoidosta 2 päivänä joulukuuta 2013 tehdyn Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission välisen toimielinten sopimuksen³ 11 kohdassa vahvistetaan EUSR:n varojen käyttöönottoa koskevat menettelyt.

Koska EUSR on perustettu solidaarisuuden tukemiseksi, komissio katsoo, että tuen olisi oltava porrasteista. Tämä tarkoittaa, että "suurten luonnonkatastrofien" osalta sovelletun, EUSR:n varojen käyttöönnotolle asetetun kynnysarvon (0,6 % suhteessa bruttokansantuloon tai 3 miljardia euroa vuoden 2011 hintoina sen mukaan, kumpi näistä on pienempi) ylittävän vahingon osalta olisi aiemman käytännön mukaisesti sovellettava suurempaa tuki-intensiteettiä kuin kynnysarvon alle jäävän vahingon osalta. Suurkatastrofien perusteella myönnettävä tuki on aikaisemmin ollut kynnysarvon alle jäävältä osuudelta 2,5 prosenttia ja kynnysarvon ylittävältä osuudelta 6 prosenttia kaikista välittömistä vahingoista. Alueellisten katastrofien ja naapurivaltiota koskevan säännöksen nojalla hyväksytyjen katastrofien osalta tukiosuus on 2,5 prosenttia.

Rahoitustuen määrä ei saa ylittää tukikelpoisten toimien arvioituja kokonaiskustannuksia. EUSR:stä myönnettävän tuen laskutapa on määritetty rahaston vuosikertomuksessa (2002–2003), ja neuvosto ja Euroopan parlamentti ovat hyväksyneet sen.

Seuraavassa esitetään Portugalin, Espanjan, Italian ja Itävallan hakemuksiin perustuva laskelma EUSR:stä maksettavasta rahoitustuesta, joka perustuu arvioon välittömistä kokonaisvahingoista:

Jäsenvaltiot	Katastrofin luokitus	Välittömät kokonaisvahingot (milj. euroa)	Sovellettava alueellisen katastrofin kynnysarvo [1,5 % BKT:stä/ 1 % BKT:stä syrjäisimmillä alueilla] (milj. euroa)	Suurkatastrofin kynnysarvo (milj. euroa)	2,5 % välittömistä vahingoista kynnysarvon alle jäävältä osuudelta (euroa)	6 % välittömistä vahingoista kynnysarvon ylittävältä osuudelta (euroa)	Ehdotetun tuen kokonaismäärä (euroa)	Maksetut ennakot (euroa)
PORTUGALI	Alueellinen (2 artiklan 3 kohta)	328,508	39,271	–	8 212 697	–	8 212 697	821 270
ESPANJA	Alueellinen (2 artiklan 3 kohta)	2 269,734	1 287,076	–	56 743 358	–	56 743 358	5 674 336
ITALIA	Suuri (2 artiklan 2 kohta)	5 619,878	–	3 585,278	89 631 943	122 076 039	211 707 982	–

² EUVL L 347, 20.12.2013, s. 884.

³ EUVL C 373, 20.12.2013, s. 1.

ITÄVALTA	Viereinen (2 artiklan 4 kohta)	93,191	–	–	2 329 777	–	2 329 777	–
YHTEENSÄ							278 993 814	

Rahoituskehysasetuksen 10 artiklan 1 kohdan mukaisesti EUSR:stä oli vuoden 2020 alussa käytettävissä yhteensä 1 150 524 045 euroa. Määrä käsittää vuoden 2020 määrärahat eli 597 546 284 euroa ja vuoden 2019 jäljelle jääneet määrärahat eli 552 977 761 euroa. Koska kyseinen määrä jäi käyttämättä, se siirrettiin vuodelle 2020.

Tässä vaiheessa vuotta 2020 käytettävissä on 1 001 137 474 euron määrä. Kyseessä on EUSR:stä vuoden 2020 alussa käytettävissä ollut kokonaismäärä (1 150 524 045 euroa), josta on vähennetty rahastossa pidettävä 149 386 571 euron määrä. Jälkimmäinen määrä perustuu rahoituskehysasetuksen 10 artiklan 1 kohtaan, jonka mukaan 25 prosenttia vuoden 2020 määrärahoista on säilytettävä rahastossa lokakuun 1. päivään 2020 saakka.

Tiivistelmätaulukko EUSR-rahoituksesta	Määrä euroa
Vuodelta 2019 vuodelle 2020 siirretyt määrärahat	552 977 761
Vuoden 2020 määrärahat	597 546 284

Vuoden 2020 alussa käytettävissä ollut kokonaismäärä	1 150 524 045
josta on vähennetty vuoden 2020 määrärahoista säilytettävä 25 %	–149 386 571

Tällä hetkellä käytettävissä oleva enimmäismäärä (2019+2020 määrärahat)	1 001 137 474
Ehdotettu Portugalia, Espanjaa, Italiaa ja Itävaltaa varten käyttöön otettava määrä yhteensä	–278 993 814

Jäljellä oleva määrä 1. lokakuuta 2020 saakka	722 143 660

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON PÄÄTÖS

Euroopan unionin solidaarisuusrahaston varojen käyttöönnotosta Portugalin, Espanjan, Italian ja Itävallan avustamiseksi

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka

ottavat huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen,

ottavat huomioon Euroopan unionin solidaarisuusrahaston perustamisesta 11 päivänä marraskuuta 2002 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 2012/2002⁴ ja erityisesti sen 4 artiklan 3 kohdan,

ottavat huomioon talousarviota koskevasta kurinalaisuudesta, talousarvioyhteistyöstä ja moitteettomasta varainhoidosta 2 päivänä joulukuuta 2013 tehdyn Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission välisen toimielinten sopimuksen⁵ ja erityisesti sen 11 kohdan,

ottavat huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sekä katsovat seuraavaa:

- (1) Euroopan unionin solidaarisuusrahaston, jäljempänä 'rahasto', tavoitteena on antaa unionille mahdollisuus reagoida nopeasti, tehokkaasti ja joustavasti hätätilanteisiin osoittaakseen solidaarisuutta luonnonkatastrofien kohteeksi joutuneiden alueiden väestöä kohtaan.
- (2) Rahaston määrärahojen vuotuinen enimmäismäärä on 500 000 000 euroa (vuoden 2011 hintoina) neuvoston asetuksen (EU, Euratom) N:o 1311/2013⁶ 10 artiklan mukaisesti.
- (3) Portugali toimitti 8 päivänä marraskuuta 2019 hakemuksen rahaston varojen käyttöönottamiseksi Azorien äärimmäisten sääilmiöiden jälkeen.
- (4) Espanja toimitti 28 päivänä marraskuuta 2019 hakemuksen rahaston varojen käyttöönottamiseksi Valencian, Murcian, Kastilia-La Manchan ja Andalusion alueiden rankkasateiden jälkeen.
- (5) Italia toimitti 10 päivänä tammikuuta 2020 hakemuksen rahaston varojen käyttöönottamiseksi 17 alueella syksyllä 2019 tapahtuneiden äärimmäisten sääilmiöiden jälkeen.
- (6) Itävalta toimitti 29 päivänä tammikuuta 2020 hakemuksen rahaston varojen käyttöönottamiseksi marraskuun 2019 äärimmäisten sääilmiöiden jälkeen.
- (7) Portugalin, Espanjan, Italian ja Itävallan hakemukset täyttävät asetuksen (EY) N:o 2012/2002 4 artiklassa säädetyt edellytykset rahoitustuen myöntämiseksi rahastosta.

⁴ EUVL L 311, 14.11.2002, s. 3.

⁵ EUVL C 373, 20.12.2013, s. 1.

⁶ Neuvoston asetukset (EU, Euratom) N:o 1311/2013, annettu 2 päivänä joulukuuta 2013, vuosia 2014–2020 koskevan monivuotisen rahoituskehysten vahvistamisesta (EUVL L 347, 20.12.2013, s. 884).

- (8) Sen vuoksi rahastosta olisi otettava käyttöön varoja rahoitustuen myöntämiseksi Portugalille, Espanjalle, Italialle ja Itävallalle.
- (9) Jotta rahaston varat saataisiin käyttöön mahdollisimman nopeasti, tätä päätöstä olisi sovellettava siitä päivästä, jona se hyväksytään,

OVAT HYVÄKSYNEET TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Varainhoitovuotta 2020 koskevassa Euroopan unionin yleisessä talousarviossa otetaan käyttöön Euroopan unionin solidaarisuusrahaston varoja maksusitoumus- ja maksumäärärahoina seuraavasti:

- a) 8 212 697 euroa Portugalia varten;
- b) 56 743 358 euroa Espanjaa varten;
- c) 211 707 982 euroa Italiaa varten;
- d) 2 329 777 euroa Itävaltaa varten.

2 artikla

Tämä päätös tulee voimaan päivänä, jona se julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Sitä sovelletaan ... päivästä ...kuuta ... [sen hyväksymispäivästä]**.

Tehty Brysselissä

Euroopan parlamentin puolesta
Puhemies

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja

** Parlamentti lisää päivämäärän ennen julkaisemista EUVL:ssä.